

Remissyttrande över betänkandet SOU 2023:3 Nya regler om nödlidande kreditavtal och inkassoverksamhet (Ju2023/00146)

Yttrandet är avgränsat till de delar som rör konsumentskydd. I skälen till direktivet läggs stor vikt vid upprätthållandet av ett gott konsumentskydd. Konsumentverket har uppmärksammat risker för konsumentskyddet i de föreslagna 16 a och 20 d §§ konsumentkreditlagen (2010:1846) (KkrL).

6.3.1 Ändringar av kreditavtalet

Konsumentverket anser inte att det i betänkandet är tydligt huruvida Finansinspektionen har möjlighet att utöva tillsyn över den föreslagna informationsbestämmelsen i KkrL. För det fall Finansinspektionen inte har möjlighet att utöva tillsyn över bestämmelsen föreslår Konsumentverket att det i KkrL föreskrivs att marknadsföringslagen (2008:486) (MFL) ska tillämpas vid utelämnad information, på liknande sätt som har gjorts i 11, 48, 49 och 53 §§ KkrL. En hänvisning till MFL skulle medföra att Konsumentverket kan utöva tillsyn över informationsbestämmelsen.

6.3.2 Rutiner och riktlinjer för betalningsanstånd och villkorsändringar

Angående kreditgivarens rutiner och riktlinjer om vissa överväganden innan ansökan om verkställighet förstår Konsumentverket direktivet och utredningens tolkning av detsamma som att medlemsstaterna inte måste införa samtliga åtgärder som exemplifieras i artikeln. Det skulle innebära att det finns utrymme att välja vilka alternativ som införs i 20 d § KkrL under förutsättning att ett rimligt antal åtgärder är tillgängliga. De alternativ som bäst bibehåller ett gott konsumentskydd och motverkar överskuldssättning bör därför väljas framför mindre lämpliga alternativ.

Det alternativ som Konsumentverket bedömer vara minst lämpligt är möjligheten till refinansiering. Det är Konsumentverkets erfarenhet att konsumenterna är beredda att gå långt för att undvika verkställighet vid betalningssvårigheter. Det är därför troligt att majoriteten skulle komma att välja refinansiering före verkställighet. Det kan innebära nya oförmånliga kreditavtal för konsumenten samt en betydande obalans mellan kreditgivare

och konsument. Konsumentverket ser även en risk för att konsumenter återkommande erbjuds refinansiering vid betalningssvårigheter av en och samma kredit vilket riskerar att leda till överskuldsättning. För att säkerställa ett gott konsumentskydd och i realiteten underlätta konsumentens möjlighet att återbetala enligt kreditavtalet bedömer Konsumentverket att ändringar av det befintliga kreditavtalet är mer ändamålsenligt. Utöver detta ser Konsumentverket inte hur en kreditprövning avseende en konsument med återbetalningssvårigheter kan utfalla positivt och resultera i beviljandet av en ny kredit.

Om refinansieringsalternativet ändå införs på det sätt som utredningen föreslår betonar Konsumentverket vikten av tydliga ramar i fråga om vem som får lämna den nya krediten, hur många gånger refinansiering får ske, vilka typer av krediter som får lämnas som refinansiering samt vikten av olika begränsningar för att begränsa konsumentens kostnader och motverka överskuldsättning. Konsumentverket understryker också vikten av att endast konsumenter med återbetalningsförmåga beviljas refinansiering.

Konsumentverkets bedömning är att de andra alternativen i den föreslagna 20 d § KkrL är lämpligare för att motverka överskuldssättningen och samtidigt bibehålla konsumentskyddet. Sådana åtgärder är exempelvis förlängning av löptid, betalningsanstånd, uppskov och skuldavskrivning. Konsumentverket saknar emellertid förtydliganden om vad som avses med att ändra typen av kreditavtal. Tydliga ramar bör införas för att motverka risken att krediten, trots åtgärder, avsevärt fördyras. Konsumentverket saknar även förtydliganden kring huruvida ränta löper under anståndstiden samt hur lång tid en konsument kan beviljas anstånd. För det fall ränta löper under ett längre anstånd kan konsumentens skuld växa avsevärt vilket kan innebära svårigheter att återbetala vid anståndets slut. Konsumentverket har även noterat att en åtgärd benämns som "sänkning av räntan" i utredningen medan åtgärden i stället benämns som "ändring av räntan" i direktivet och författningskommentaren. En ändring som kan innebära en höjning av räntan riskerar att försvåra för konsumenten att återbetala enligt avtal. Konsumentverket betonar därför vikten av att det är en nedsättning av räntan som avses och betydelsen av att det tydligt framgår.

Detta yttrande har beslutats av avdelningschefen Joachim Allard. I handläggningen har också jurist Emelie Rogner och föredragande jurist Johanna Myrin deltagit.

.....
Joachim Allard
Beslutande

.....
Johanna Myrin
Föredragande